

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Matica Srpska

NOVI SAD

XXIII.

L. P. A.

Subotica, hétfő 1922. június 12.

159. szám

Megjelenik minden hétfőn és keddnapon délelőtt
TELEFON SZÁM: Hivatal 8-58, szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A királyi pár Bledben

— Nászajándékok, kitiintetések —

Sándor király és Mária királynő, aminél jelentették, az esküvői ünnepségek lezajlása után Bledbe utaztak. Újjuk Szlavónián keresztül vezetett, ahol a nép óriási lelkesedéssel fogadta az ifjú királyi párt. A lelkesedéssel és folytonos ünnepléssel befejezett utról a következő részletes tudósításunk számol be:

A királyi pár vonata megérkezett Bledbe. Szlavónia minden állomásán, ahol az udvari vonat áthaladt, lelkes ünneplő tömeg, zászlóerdő és virágos fogadta a királyi párt. Hivatalos fogadtatás sehol sem volt, mert a királyi pár inkognitóban utazott. Zidník Moston tíz percig állt a vonat. Az állomás épületét nagy tömeg szállta meg. Amikor a vonat behutott, egyetlen éljenzés fogadta a vonat ablakán megjelenő királyi párt. A lányiskolák ünnepi díszben kivonult növendékai virágosítást szórta a vonatra. A királynő két kis virágdobó lányt felhívott a kocsiába és a tömeg ünnepi órációja között megköszönte nekik a virágokat. Délben tízenként óra negyvenöt perckor futott be a vonat a ljubjanai állomásra. A város lakossága, dacára a hatóságok tiltakozásának, értesül a királyi pár jöveteléről. Jökor reggel nagy tömeg lepje el a pályaudvart, mindenki látni akarja a fiatal királyi párt. Két perces késéssel futott be a vonat. A még mozgásban levő vonatot sűrű virágosítással fogadják. Egy negyed óras tartózkodás után a tömeg szüntelen nem akar éljenzése közben hagyja el a vonat a ljubjanai állomást.

Bledben a nemzeti és kulturális egyesületek kiküldöttjei és a szokásos vegyes díszcsapata fogadja a királyi párt. A jósziavál egyelőre névben Dr. Andrejka, az egyesület elnöke tartott üdvözlő beszédet. A hatóságokat a hivatalos vezetői képviselők, akiknek üdvözlő beszéde után autót folytatva tovább az új a királyi pár a közelben lévő Svoboda kastélyba. A kastély előtt a szlavóniai parasztszokások szerint, vámsorompót állítottak föl a környékbeli parasztok, amelyeket a vámpénz lefizetése után nyitottak csak meg. Ennek megtörténte után a népies szokásokhoz híven, a parasztszokások küldöttjei borral kínálta meg a királyi párt. Délután öt órakor újra autóbé szálltak Sándor király és Mária királynő és megtekintették Bled festői vidékét. Este nagy népünnepléssel Bledben a királyi pár tiszteletére.

Beograd. A királyi főudvarnagyi hivatal a nászünnepségek lezajlása után még mindig az esküvői ügyeknek elintézésével foglalkozik. Az ország minden részéről és a külföldről is tömegesen érkeznek az üdvözlő táviratok, melyeknek rendezését két hivatalnok látja el. A főud-

varnagyi hivatal minden táviratra közszóval választ küld.

Az esküvő alkalmával a királyi pár a törvényhatóságoktól, egyesületektől és magánoktól olyan sok ajándékot kapott, hogy annak elhelyezése nagy gondot okozott az udvari kancelláriátusnak. Szombaton a kancelláriátus igazgatója úgy határozott, hogy a sok értékes műtárgyat egy közpületben nyilvános szemlére állítják ki, azután pedig minden egyes tárgy elhelyezése fölött külön gondoskodnak.

Érdekes egyébként, hogy az ajándékok között nagyon sok élő állat is van, így több száz ökör, borjú, juh és ló, amit a topcsideri állami gazdaságban fognak elhelyezni.

Bukarest a beogradi szegényeknek

Beograd. Borbecsu, Bukarest város polgármestere a bukaresti közsegélyt nevében ötvenezer dinárt adott át a beogradi szegények köznevelő szétosztás végett.

Kitiintetések.

Beograd. Ferdinánd román király

Németország nem kap kölcsönt

A párisi bankár-bizottság a jóvátétel leszállítását, a népek egyenjogúsítását és a szankciók eltörlését követeli

Berlin. Bombaként hatott a németországi közvéleményre az a kérdés, jesszaki Párisból világgá küldött hivatalos jelentés, amely közli, hogy a Párisban napok óta folyó tárgyalások a Németországnak adandó kölcsön ügyében tegnap délután megszakadtak anélkül, hogy pozitív eredményt tudtak volna elérni.

A felhivatalos francia jelentés közli, hogy a német kölcsön ügyében kiküldött bankári bizottság tegnap délutáni ülésén arra a meggyőződésre és elhatározásra jutott, hogy a mai viszonyok között Németországnak még nem lehet megadni a tervezett nemzetközi kölcsönt és ezért a bizottság elhatározta, hogy ülését három hónapra elnapolja.

Páris. A kölcsönbizottság tanácskozása szombaton délelőtt egyelőre véget ért. A bizottság jelentést dolgozott ki a jóvátételi bizottság számára, amelyet azonban a francia képviselő nem iri alá, mert — mint mondja — felelőse szerint a kölcsönbizottságnak nem volt joga ahhoz, hogy a londoni fizetési tervvel foglalkozzék.

A bizottság nem oszlik fel, hanem bizonytalan időre elnapolja tanácskozását, hogy ezzel is hangsúlyozza optimista felfogását a nemzetközi kölcsön sikerére vonatkozóan.

Ennek feltételül a bizottság a következőket jelöli meg:

Németország hadiudmóságát teljes

a román koronarend nagykeresztjével tüntette ki Milics, Tucakovics, Miroszavljevics és Szimiljanics hadsereg-parancsnokokat, Milutinovics, Pantia, Grujics és Matics ezredeseket, valamint Prica, Koch és Wickerhauer admiralisokat. Damjanovics udvari marsallt a román király ezüstkeretű, dedikált arcképével ajándékozta meg.

Az angol király Damjanovics udvari marsallt a Victoria-rend II. osztályával, Jovicics őrnagy, udvari marsallhelyettest pedig ugyanenne a rendjének a III. osztályával tüntette ki.

Sándor király elutazása előtt valamennyi udvari tisztviselőnek monogrammal ellátott arany kézelőgombot adott ajándékul. Ugyanílyen ajándékokban részesültek azok a művészek is, akik résztvettek az udvari hangversenyen, így Zec Nikola, a bécsi operaház basszistája, Jovanovics párisi zongoraművész és a Jovanovics hegedűművész-ízwerek is.

Az esküvői alkalmából egyébként még több más kitiintetés is készülőben van a legközelebbi napokban.

mitöképességének megfelelő észszervezetre kell leszállítani, a szövetségesek között helyre kell állítani az összhangot, az európai államokat egyforma szabályok és egyenjogúság alapján kell kezelni, a szövetségi közi adósságokat rendezni kell végül pedig el kell törölni a szankció alkalmazására vonatkozó szankciókat a békeszerződésben.

A jelentés továbbá arról szól, hogy könnyen megtörténhetik a márcia újabb áresése. Ilyen esetben a kölcsönbizottság már most is kisebb kölcsönt adna Németországnak, hogy pillanatnyilag megakadályozza a márka további romlását.

A jóvátételi bizottság megkeresésére a kölcsönbizottság bármikor hajlandó a kis kölcsön kérdését fontolóra venni, feltéve, hogy a nagy kölcsön megszavazására vonatkozó feltételek annyira teljesültek, hogy a kölcsön sikere belátható időn belül remélhető lesz. Sem a nagy, sem pedig a kis kölcsön összegét a jelentés nem nevezi meg.

A kölcsön legnagyobb részét — ezt a jelentés külön hangsúlyozza — Franciaországnak kellene adni, elpusztított tartományainak újjáépítésére. Végül a jelentés hangsúlyozza a német pénzügyek szanálásának szükségességét és annak a reménynek ad kifejezést, hogy a német orrmánynak erre vonatkozó ígéretei teljesülni fognak.

Páris. A jóvátételi bizottság szombaton délután három órakor ülést tartott, amelyen foglalkozott a bankár-bizottság jelentésével. A jóvátételi bizottság ezt a jelentést valószínűleg egyelőre csak tudomásul fogja venni, anélkül, hogy megjegyzéseket fűzne hozzá. A német moratóriumot az év végéig meghosszabbították és a moratóriumon kívül első német fizetések az ideérkezett információk szerint biztosítva vannak, úgy, hogy a bizottságnak semmi oka nincs a döntés elhamarkodására.

Itteni beavatottok véleménye szerint a kölcsönbizottság döntése nem járja ki azt, hogy

Németország a bankár-bizottságtól függetlenül már most kölcsönhöz jusszon, sőt azt hiszik, hogy a kölcsönbizottság döntése egyenesen elősegíti a kölcsön sikerét.

Berlin. Wirth és Rathenau külügyminiszter visszatértek Németországból és azonnal megkezdődtek a tárgyalások a kormányban arról az új helyzetről, amelyet a párisi bankár-bizottság határozata teremtet. A német birodalmi kormány a kölcsönbizottság tárgyalásai előtt kötelezettséget vállalt, hogy júniusban új pénzügyi reformjavaslatokat fog kidolgozni és előterjeszti őket a jóvátételi bizottságnak. A bankár-bizottság határozata után kérdéses, hogy lesz-e szükség ezekre a pénzügyi javaslatokra s ez fog eldőlni a legközelebbi minisztertanácson.

London. A Daily Express úgy vélekedik, hogy

azok a feltételek, amelyek mellett a párisi bankár-bizottság a szövetségeseknek ajánlhatná a nemzetközi kölcsönt, a veresülési szerződés minden pénzügyi rendelkezését halasztva döntéské,

meri a békeszerződés úgy rendelkezett, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyek a német háborús adósságok mérséklését illetik, a szövetségeseknek egyhangúlag kell határozniuk. Nagyon bátor kezdeményezés kell ahhoz, hogy a jóvátételi kérdést ki lehessen zökkenteni a kátyvúból, amelybe el utolt és mélyen beleszápott. Ha Franciaország kezdeményezné, akkor ez a lépés teljesen megvalósítható Európa politikai helyzetét.

A Daily Telegraph szerint az ellenfeles álláspontok, hogy a bankár-bizottság jogköre kiterjed-e a német adósságok leszállítására, Franciaországban mély benyomást keltettek. Amennyire Anglia számítássa jön, képtelenség fölteni, hogy semmi se kapjon a német hadiárteremtésből. Hiszen Franciaország biztosította magának a Saar-terület szentbányáit, ez nagyobb kárpótás, mint bármilyen más és mellette elenyészik minden állítólagos előny, amelyet esetleg Anglia elérhet.

A francia rokkantak a háboru ellen

A háboru rokkantjai Clermont Ferrand-ban országos kongresszust tartottak. Megható látvány volt a kongresszus képe. Csupa béna, sánta, fellábu, vagy vak ember ült a vérosházban termében. M. H. Pichot, a rokkantak egyesületének elnöke, megnyitóbeszédében többek között ezt mondta:

— Vegye tudomásul az ország, hogy mi életünkkel és vérünkkel Franciaországot védelmeztük meg, de ugyanakkor az egész emberiségért harcoltunk. Vagy hogy még világosabban fejezzem ki gondolatomat, mi tulajdonképpen a háboru ellen harcoltunk!

— Ezt a mondatot viharos helyesléssel fogadták.

— Igenis, a háboru ellen harcoltunk — folytatta a szónok — és nem akarunk többé háboruban résztvenni és nem akarjuk, hogy gyermekeink ugyanolyan nyomorult nyomorékok legyenek, mint amilyenek mi vagyunk. Ha sikerül nekünk a békét, az igazi békét megteremtani, akkor a mi dicsőségünk sokkal nagyobb lesz, mint amilyen dicsőség áradt reánk azért, hogy a marnai csatát vagy a verduni csatát megnyertük. Mi egyetlen egy politikai pártból sem tartozunk, megvetéssel nézzük az ő herce-hurcájukat, mi a jog, igazság és a szabadság pártján vagyunk, de leg- és legfőbb elvünk az, hogy béke legyen. Amilyen szívóssággal harcoltunk a harcra, éppen olyan szívóssággal fogunk mátol fogva a háboru ellen harcolni.

Mikor Pichot befejezte beszédét, a vakok, a sánták, a bének átvonultak gyászos lassúsággal a városon és demonstáltak az élet legszörnyűbb réme, a háboru ellen.

Wirth és Rathenau Németország külpolitikájáról

A württembergi államkormány-nál történt látogatás alkalmából Wirth birodalmi kancellár és Rathenau birodalmi miniszter számos meghívott vendég előtt beszédet mondott, amelynek során válaszolt a genovai események jelentőségét.

Wirth beszédjében kijelentette, hogy a birodalom szétrombolásának veszélye még nem járult el teljesen. Akadt Németországban egynehány szerencsétlen futóbolond aki ellenséget málnára hajlja a vizet. A német nép tulnyomó többsége azonban támogatja a kormányt abban a törekvésében, hogy Németország egységét megővje.

A külpolitika tekintetében az egész német nép keserű jogtalanságnak érzi, hogy a három rajnai város megszállását még mindig nem szüntették meg. Genova beigazolta, hogy Németország ismét a saját lábán jár. A német jóvátételekről Genovában ugyan nem beszéltek hivatalosan, de ahol komoly emberek összejöttek, ott mégis ez volt a beszélgetés főtárgya.

Németország az ultimátum fizetési feltételei mellett nem hitelképes. Amerikát meg kell nyerni az európai problémák megoldásában való közreműködésre.

Europa békés ujjaépítésében

látja a maga nagy politikai feladatát: ez az ő célja.

Ezután Rathenau birodalmi miniszter az utóbbi év külpolitikájának néhány kérdésével foglalkozott. Anglia elsőnek ismerte föl — mondta Rathenau — hogy milyen hátrósa van annak, ha a német gazdasági életet bőrtöbbség zárják. Aterezték, hogy a világ-gazdasági viszonyok keresztül-kesül szövédték egymással. Hágában Németország nem fog elő-

térbe tolokodni, de becsületes közvetítéssel és együttműködéssel kész támogatni az értekelte munkáját.

A történelem ki fogja állítani Németország számára ezt a bizonyítványt, hogy ő tette meg a döntő lépést a népek gyűlöletének leküzdésére és a népek új békéjére. Németország a jövőben vetett reményét arra építi, hogy az ifjúságból és a belső elmélyedésből új erő támadnak.

Felsősziléziában újra kezdődik a forrongás

— Francia tiszték és polgárok harca Beuthenben —

Beuthen. Francia járőrök minden ok nélkül rátámadtak egy olasz tisztre, aki polgári ruhát viselt. Amikor több polgári egyén a tisztnek pártját fogta, a franciák a tisztet magukkal vitték. Nemsokára azután ugyanezek a járőrök a Karlowitzerstrassen rátámadtak több polgári egyénre. A megtámadottak ellentállást fejtettek ki és a járőrök, akik úgy látszik szorult helyzetbe kerültek, az egyik házba menekültek és annak ablakából az összegyűlt tömegre lövöldöztek. Egy bismarckhűteli borbély, aki az események ártatlan szemlélője volt, nyaklövést kapott és meghalt. A polgári egyének sem a Bahnhofstrassen, sem a Karlowitzerstrassen nem szándékoztak a francia járőröket megtámadni.

Berlin. A lapok jelentik Beuthenből, hogy francia tiszték és polgári egyének közt tegnapelőtt ismét összefutásra került a sor, amelynek folyamán két francia tiszt két munkásra lött. Az egyik munkás belehalt seibeibe, a másik súlyos sérülést kapott.

Berlin. Az Achturabendblatt jelenti, hogy a szövetségközli bizottság Könyghütében elrendelte az ostromállapotot. Beuthenben és a város környékén puska- és revolverlövöldözések voltak. A gépfegyverek zugását és a kézigránátok robbanását tisztán lehetett hallani. Elterjedt hírek szerint a lövöldözés bizonyos gyanus elemek ellen irányult, akik be akartak nyomulni a városba.

Ratibor. Mintegy husz főnyi állig felfegyverzett banda megtámadta a ratibor-kandrinai vasutvonalon mentén lévő Cziergowitz falut. A banda körülvette a községi rendőrség őrszobáját és három rendőrt és Mitrenga községi előjárót hatalmába kerítette. Az őrszoba előtt lévő kerítés mellé állították őket és sortűzet adtak rájuk. A három rendőr rögtön meghalt, az előjáró azonban, akit csak horzsolt egy gölyő, halottnak tetette magát és így megmenekült. A banda ezután az egész községet végig-fosztogatta.

Parlament elé kerül a kölcsönszerződés

— A belpolitika hírei —

Valamennyi parlamenti párt sürgeti Ninesics külügyminisztert, hogy tegyen jelentést a skupstinának a genuai konferencia munkájáról és az olaszokkal az adriai kérdés rendezését illetőleg folytatott tárgyalásokról. Tudvalevőleg június 6-án kellett volna a külügyminiszternek expozéját megtartani, ez az ülés azonban az esküvői ünnepek miatt elmaradt.

A klerikálisok rezisztenciája

Beograd. Parlamenti körökben sok vitára ad okot az a tény, hogy Korosec hívei, a klerikálispárt tagjai Sándor király esküvője alkalmával az ünnepeken egyáltalán nem vettek részt. Ezt a tényt Korosecnek a horvát blokk felé való orientációjával magyarázzák.

A kölcsönszerződés

Beograd. Kumanudi pénzügyminiszter az eredeti tervtől eltérően szombaton még nem adta át a parlamenti kluboknak a kölcsönszerződés tervezetét, mert annak megszövegezésével csak vasárnap készültek el.

Doodge beográdi amerikai követ szombaton felkereste a pénzügyminisztert, akivel hosszabban tárgyalt. Hir szerint a tanácskozás az SHS. királyság amerikai tartozásával függ össze.

A minisztertanács elhatározta, hogy rövidesen a parlament elé terjeszti a választójogi, a külföldi kölcsönről és a költségvétésről szóló

törvényjavaslatokat. Az ügyek fontosságára való tekintettel a kormány közzé teszi fogja valamennyi képviselőnek a parlamentben való megjelenését. A pénzügyminiszter a kölcsönjavaslatra a sürgősség kimondását fogja kérni.

A radikálispárt és a választójog

Beograd. A radikálispárt vasárnap ülésein foglalkozott a választójogi törvénytervezet tárgyában az egyes pártok közt létrejött megegyéssel. A klub az ülésein, melyen Pasics miniszterelnök és Jovanovics Lyuba is résztvett, a javaslatot elfogadta.

A muzulmán-párt kongresszusa

Savajevo. A muzulmán párt országos kongresszusára már erősen folynak az előkészületek. A párt egyes frakcióinak vezetői a tagok között máris nagy agítást fejtenek ki álláspontjuk érdekében. Nagy harc várható a Spaho és a Maglaics-csoport között, mely utóbbi frakció hívei a pártnak a kormányzásban való részvételét és a muzulmán minisztereknek a kabinetben való bentmaradását kívánják.

A lefolyt kerületi ülések egyrésztében a Maglaics csoportnak bizalmat szavaztak Spahoék fektelen agitációval igyekeznek maguknak minél több hívet szerezni Beogradban remélik, hogy a nagygyűlésen a Maglaics-csoport győzni fog.

Ausztria gazdasági összeomlása

Terjed a Németországhoz való csatlakozás gondolata

A német kölcsön megtagadása nemcsak Németországban kellett nagy lehangoltságot, hanem Bécsben is, ahol kulva az utolsó hónapok csalódásain, most már tisztában vannak azzal, hogy az ántant a mármár elsőlyedéssel fenyegető osztrák hajónak sem fog lázas sietséggel segítségére jönni. Még néhány nappal ezelőtt azzal a hírrel harangozta be az osztrák kormány a bécsi és külföldi sajtót, hogy szombatra Bécsbe érkeznek a Morgan-csoport megbízottai, hogy az osztrák kormányal megkezdjék és gyors tempóban dűlőre is juttassák az állítólag nyolc-tíz millió angol fontot kívő hitelle vonatkozó tárgyalásokat. Időközben elhalgatott a sajtóhármára mára kiderült, hogy Morgan nem is küld külön megbízottakat Bécsbe és csak Mr. Young, a kétmillió angol fontos hitel ellenőre kezdi meg a tárgyalásokat.

Általában nagy konsternációt keltett az osztrák közvé eményben a közl egynevedé bilhót kitevő hitelle vonatkozó kormányjavaslat. A rekord hitel megszavazásának hatása tegnap már jelentkezett is. A huszonegy órával előbb némileg elült deges hangulat ismét urrá lett a bécsieken s kereskedők ismét hajszát kezdtek idegen valuták után. Estére pedig a vendéglő ételapjain is tikkorrigálták az arakat.

A Németországhoz való csatlakozás gondolata mind szélesebb körökben hódít magának híveket. Ezt megerősíti a prágai Venkovnak egy mai cikke. Ez a lap igen közel áll Svevlához, akit általában Benes utódjának tartanak. A Venkov megállapítja, hogy Ausztria részére az egyedüli kivezető ut a Németországhoz való csatlakozás és hozzáfűzi, hogy ez nemcsak Ausztriának, de Csehszágának és egész Közép-Európa gazdasági békéjének előnyére válnék.

Ugyanígy szemlét cikkét közöl a párisi Humanité, amelyben válaszol Aule d tanárnak, az emberi jogok ligája elnökének az Informaionban megjelenő cikkére. Aulard ugyanis kijelentette, hogy Auszriának Németországhoz való csatlakozását nem szabad megengedni, mert a legyőzött Németorszá Ausztriával megerősítve, mint igazi győző támadna.

A Humanité szembeszáll Aulard felfogásával és követeli, hogy az ántant ne vessen gátat a kétségbeesett osztrák nép akaratának.

Mint Genfől jelentik, a népszövetség pénzügyi bizottsága foglalkozott Ausztria választás helyzetével, melynek pénzügyi talpraállítására vonatkozólag tervezetét is dolgozott ki. A tervezetet a jóváéleli bizottság elé utalták.

RUFF
tiele csokiadébonbonok utolérhetetlenek

Uj kormány alakul Magyarországon

A vasárnap pótválasztások — Junius 19-én nyitják meg a magyar nemzetgyűlést

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István állandó tárgyalásokat folytat új kormányának megalakításáról és az a törekvése, hogy a régi munkapárt tagjait vonja be a kormányzásba.

Annyi már bizonyosnak látszik, hogy

Gömbös Gyula és közvetlen környezetére semmi szin alatt sem kapnak helyet a kabinetben,

egy szereplésük tisztán a parlamenti tere fog kiterjedni.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy a miniszterelnök tárgyalásai már nagyon előrehaladt stádiumban vannak és egy-két tárcára már megtörtént a döntés. Így befejezett tény, hogy gróf Klebelsberg Kunó belügyminiszter a kultúrtaárvál cserélt fel helyét az új kabinetben, — Mayer János végleg kivált és utóda a földművelésügyi miniszteriumban Nagyatádi Szabó István lesz. Bernolák Nándor népjóléti és Hegyes-halmi Lajos kereskedelmi miniszterek szintén távoznak a helyükről. Hegyes-halmi utóda valószínűleg báró Hers Vilmos lesz, az új népjóléti miniszter pedig Vass József, ha a pótválasztások sikerül mandátumot szerzenie. Távozik a kormányból Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter is.

Az igazságügyminiszteri tárcát legbiztosabb jelöltje dr. Nagy Emil, a munkapárt egyik régi képviselője. A belügyminiszteri székben Nádassy Imre, országos főkapitány és báró Perényi Zsigmond személyére vonatkozó kombinációk után új jelöltje van Bethlennek: Rakovszky Iván volt munkapárti képviselő, aki Tisza István személyes környezetéhez tartozott. Az utóbbi két jelölttel még folyamatban vannak a tárgyalások, de annyi már bizonyos, hogy legkésőbb szombatig megalkodhat az új Bethlen kormány.

Egyébként vasárnap zajlott le a választások utolsó eseménye: 23 kerületben volt pótválasztás, tizenhat kerületben nyílt, hétfőn titkos szárazással. A pótválasztások alkalmával ismét teljes erővel tombolt a választási terror, így Szombathelyen szombaton este a Hegyes-halmi Lajos mellett agitáló hatóság letartóztatta gróf Cziráky Jánosnak a keresztény ellenzék jelöltjének pártjait, Haller Istvánt, akit Vasváron tartóztattak le, szombaton szabadonbocsátották. Nyolcz kerületben csak ellenzéki képviselők mérköztek egymással, a többi kerületben szintén erős pozíciókban vette fel az ellenzék a harcot.

Az új nemzetgyűlést július 19-én nyitják meg, még pedig maga — Horthy kormányzó fogja a megnyitó beszédet mondani. A parlament korelnöke Apponyi Albert gróf lesz, hazelnököknek a kormányzópárt egyhangú jelöltje Gaal Gaszton, aki mellé három alelnököt fognak választani.

A kormány már megállapította a nemzetgyűlés legközelebbi munkatervét. A nemzetgyűlés megalakuló formalitásának elintézése után a pénzügyminiszter hat hónapos indennitást fog kérni. Az indennitás általános vitáját az ellenzéki pártok arra akarják felhasználni, hogy a választásoknál őket érj sérelmeket és atrocitásokat felsorolják. Az ellenzék

a visszaélések megtorlását fogja követelni; egyben azt is, hogy a nemzetgyűlés új, általános, titkos választójogot alkosson és ennek alapján új választásokat rendeljen el. Ebben az ellenzéki pártok, ideszámítva a keresztény ellenzék, a demokráciát és a szocialistákat, már meggyeztek. További egységes követelést támaszt az ellenzék a kormányzó hatáskör tekintetében — amennyiben e hatáskörnek és idő-

tartamának szabályozását kívánja. A szocialdemokraták a liberálisokkal együtt követelik a kivételes hatalomról szóló törvények azonnali hatályon kívül való helyezését.

Ugyancsak a szocialdemokraták követelni fogják a politikai amnesztiát, beleszámítva külföldön emigráltakat is, valamint a numerus clausus eltörölését és a szabadkereskedelem helyreállítását.

A bácskai jegyzői állások betöltése

— A magyar községekbe magyarul tudó jegyzők kerülnek —

Ismeretes, hogy a jegyzők egyesülése mintegy két hónappal ezelőtti memorandumot intézett a belügyminiszteriumhoz, amelyben azt kérte, hogy a jegyzői állásokat államostársak és a jegyzőket véglegesen nevezzék ki. Ennek a memorandumnak a következtében a belügyminiszterium kiküldte Alexifevics Mita osztályfőnököt a tárgyalások lefolytatására.

Alexifevics osztályfőnök elfogadta dr. Sztojko Mózes bácsmegyei alispán előterjesztését, amely szerint valamennyi jegyzői állást a belügyminiszterium rendelkezésére bocsátják és az új reflektánsok, valamint a jelenlegi jegyzők új pályázatot nyújtanak be.

A pályázat határideje június 6-án ért le és eddig több mint ötszáz pályázat érkezett be a megyéhez. A jelenlegi jegyzőkön kívül csak 28 pályázó olyan, akik rendelkeznek a szükséges kvalifikációval. Vannak közöttük bírák és ügyvédek is. Az új pályázók legnagyobb része azonban nem rendelkezik a szükséges kvalifikációval.

A legnagyobb részük olyan horvátországi jegyző, akiknek csak egy-két középiskolai végzettségük van. A kérvényeket e hó 10-én terjeszt-

ette fel az alispán véleményezze és a kinevezések ezen előterjesztés alapján a legközelebbi időn belül megtörténnek.

Dr. Sztojko alispán az új jegyzői állások betöltésénél követelt irányelvekről a Bácsmegyei Napló tudósítójának kijelentette, hogy a kinevezendő jegyzőknek főleg azt vette figyelembe, hogy a közigazgatás zavartalan menelét biztosítsa és az eddigi panaszok megszüntetése végett elősorban olyanokat ajánlott kinevezésre, akiknek a szükséges kvalifikációjuk megvan. A nemzetiségek által lakott vidékeken olyan jegyzőket akartak rendszeresíteni, akik a nemzetiség nyelvét tökéletesen bírják.

Az alispáni előterjesztés folytán a legtöbb helyen a régi jegyzők maradnak helyükön.

Sztojkov alispán véleménye szerint a kinevezésekből nagy előnye lesz a megyei közigazgatásnak, mivel agyrészt a véglegesített jegyzők nagyobb ambícióval fogják kötelességüket teljesíteni. Eddigi bizonyítványeiknél fogva ugyanis a jegyzőre szel nem dolgozott megfelelően, hanem állását inkább saját érdeke és nem a közérdek előmozdítására használta.

Véres szokol-ünnep Zágrebben

— A nacionalista és blokkista diákok összeütközése —

Szombaton véres tüntetéseknek volt a színhelye Zagreb városa. Az összeütközést a horvát blokkhoz tartozó diákság idézte elő, akik megtámadták a Jelacsics-téren összegyűlt nacionalista diákságot.

A zagrebi szokol-egyesület szombaton délutánra nagy tornanapelyt tervezett. A tomaszok felvonulásában részt vett a katonazenekar is. Amikor a katonai zenészek a kaszárnyából a Jelacsics-térre mentek, nagy számban csatlakoztak hozzájuk a nacionalista diákok is. A téren nagy közönség várta őket, de várt rájuk a horvát blokk pártjához tartozó diákság nagy csoportja is. Amikor a zenészenet a tere ért, egy blokkista diák revolverlovást tett a nacionalisták felé, akik közül az egyik felsőlábán sulyosan sebesülve összeesett. A nacionalisták védekezni próbáltak, mire a blokkisták csoportjából, valamint a közeli házak ablakaiból újabb lövések dördültek el. A téren levők közül úgy diákok, mint a közönség sorából többen megsebesültek. Nagy pánik keletkezett, a publikum fejvesztve menekült. A nagy tolongásban több asszonyt és gyermeket letiporáltak. A katonazenészek az első lövéseknél elmenekültek.

A vérengzésnek egy rendőrszaksz vetett végét. A sebesülteket autókban azonnal kórházba szállították. Több blokkista támadót elől-

lították a rendőrségre és őrizet alá helyezték őket.

A szokol-egyesület tornaünnepélyt a véres incidens miatt pár napra elhalasztották, amikor nagyszámú rendőrséget helyeztek készenlétebe a rendnek és az ünnepség zavartalanosságának biztosítása céljából.

Zagreb. A szombati összeütközések alkalmával a blokkisták közönséget zúdítottak a közönségre és a nacionalista diákságra, aminek folytán többen megsebesültek. Három rendőr is megsérült. A vizsgálat megállapította, hogy az incidens a horvát blokk hívei idézték elő, akik már régebben készültek a támadásra.

A sebesültek között van Angyelinovics Broniszláv, Angyelinovics képviselő öccse, Sűden Máté, Todorovics egyetemi hallgató, két falusi legény és két gyermek, akiknek a személyazonosságát meg nem állították megállapítani.

Zagreb. A szombati véres incidens miatt a szokol-ünnepélyt vasárnap tartották meg. A tornaünnepély rendben folyt le, azonban befejezése után újabb véres zavargások voltak. A blokkisták ugyanis vasárnap este megtámadták a szokolisták házáit és revolverekkel, köppanokkal támadták meg a nacionalistákat. Az újabb vérengzésnek a katonaság vetett végét. A vasárnap esti

újabb véres incidensnek ismét sok sebesültje van.

Zagreb. Lapzártakor jelentő tudósítók Beogradból: Zágrebben véres események robbantak ki vasárnap este. Az utcákon állandó lövöldözés. A helyzet annyira zavaros, hogy egyelőre át sem tekinthető. Este tudósítók az újból listőrő utcai lövöldözések hallatára a telefonbeszélgetést hirtelen félbeszakították. Este 11 óra után megszakadt a telefon-összeköttetés Zágrebbal.

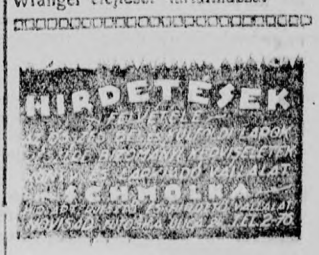
Csehszlovákia elejtette Wrangelt

Az új csehszlovák-orosz szerződés részletei

A csehszlovák köztársaság Oroszországgal való szerződését jóval kevesebb feltűnés és sajtódzsidzszió előzte meg, mint a németek rapallói kontraktusát. Bónes és a szovjetkötársaságok prágai megbízottja, Moszovenko tanár már hosszabb idő óta tárgyalt csendben, míg azután a szerződés minden részletében elkészült és az érvényességéhez szükséges aláírási aktusok előző hiteleségét elnyerte. Az elkészült szerződéstől azonban minden túlszárnyúl megállapítható, hogy jóval tulajmegy egy szimpla kereskedelmi és gazdaságpolitikai meggyezés keretén. Meglehetősen képviselve van ugyanis benne a politikai megállapodás eleme is.

A szerződő hatalmak kölcsönösen kötelezik magukat, hogy képviselőik két-két tagjának diplomáciái megbizottai jogokat biztosítsanak, míg maguknak az érdekképviseleteknek követési és konzuláris jellegű lesz. Csehszlovákia kötelezi magát, hogy az orosz külkereskedelmi monopóliumot a kölcsönös kereskedelmi viszony alapján ismeri el és hogy az új jogügyleteket, melyek a szovjetkormány meghatalmazása nélkül működő magán személyekkel kötnek csehszlovák állatvaló, érvényteleneknek tekintli.

Ez ugyan első pillanatra gazdasági természetű intézkedésnek látszik. Ha azonban a franciák és tekintetben teljesen különböző fölfogására gondolunk, akkor Csehszlovákia magatartása e kérdésben bizonyos politikai jelentőséget nyer. Fokozottabb mértékben áll ez az új szerződés Wrangel paragrafusáról. Csehszlovákia ugyanis a szerződés okmány egyik helyén kijelenti azt, hogy elejt minden hivatalos viszonyt, mely őt a szovjetkormányal szemben az élelenséges emigráncscsoportokhoz, institúciókhoz vagy bármely személyhez fűződik, aki egy Szovjetország ellen irányuló fegyveres akció érdekében működik. A megállapodás e pontja Wrangel elejtését tartalmazza.

Arad magyar képviselője az erdélyi magyarság aktivitásba lépéséről

— Az erdélyi magyar sajtó szerepe —

Zima Tibor Arad város magyar képviselője, aki minden agilitását a kisebbségi jogok szolgálatába állította, az erdélyi magyarság helyzetéről a következőkben nyilatkozott:

— A helyzet a magyarság parlamentari szereplése tekintetében: a pótválasztások után nem változott. Annyi volna a reparálandó sérelem, hogy ezekkel szemben három képviselő több, mint egy. A legfontosabb ügyek egész sora mered elénk, amelyekből megannyi új sérelem válik, ha nem leszünk képesek nem is a speciálisan magyar, hanem általában az erdélyi szempontokat érvényre juttatni ezek megoldásával.

— Alapelvekben és részletkérdésekben egyaránt nagy úr társong az erdélyi és a bukaresti felfogások között, ezt elég beszédesen igazolja dr. Zigré államtitkár helyzete, aki román, sőt liberális létére is kénytelen pozíciójából távozni, mert nem képes érvényt szerezni a magas nacionalista szempontból bizonyára nem kifogásolható meggyőződésének.

— Ami a magyarság aktivitásba lépését illeti, az a véleményem, hogy tekintet nélkül az elhatározás várható eredményeire, ezt a lépést meg kellett tenni. Nem volt más út, amelyet nagy veszedelmek nélkül járhattunk volna. A passzivitásról sok ok miatt nincs mit beszélni. Három éves múltjának eredményeit siratjuk ma is.

— Hogy Aradon 20.000 magyar helyett ennek tízrezsre küzd a város mandátumáért, hogy Marosvásárhely tiszta magyar lakossága

még a képviselőjelölésig sem tud eljutni, hogy a magyar többség annyi kerületben nem tud érvényesülni, az mind a passzivitás eredménye.

Lehetne-e számítanunk a helyzet megváltozására, ha tovább is télenek maradunk volna, ha nem tálcán nyújtottuk volna a legelőzhetőbb indokot a névjegyzékek ki nem egészítésére, ha nem kívántunk volna élni a választói joggal? Kinek a kedvéért rendelkezések el új összeírás, ha a magyarok már eleve lemondanak a jog gyakorlásáról?

— Nehéz és hosszú az út, amely előttünk áll, és amelyeket jogaink teljes respektálásáig meg kell tennünk.

— Egy dologgal azonban tisztában kell lennünk: az a néhány parlamenti pionír is sokat végezhet, ha mögöttük egységesen áll Erdély magyarságának közvéleménye és a magyar sajtó, a közvélemény kifejezője teljesíti kötelességét. Az utóbbit nem kell féltetni. Nehéz napok viharaiiban edzett legények vezetik itt a tolat, csak végül kell nézni Erdély minden nemzetiségű sajtóján, hogy a magunkat értékeljük és benne megbízunk. Ha Erdély magyarsága elég érettséget és okosságot tanusít, és érteni fogja a módját annak, hogy a pártpolitika helyett erdélyi politikát kövessen, akkor nem lesz oka lemondására. Az államfenntartó nemzet politikája talán felelősségteljesebb, a kisebbségeké azonban mindenestre nehezebb. Erre kell össze fognia minden magyarnak.

ugyanis cserébe a várbeli üres területekért jelentékeny nagyságú városi földeket ajánlottak fel.

A tárgyalások a cserét illetően sikerre vezettek. A hadügyminisztérium ugyan elfogadta az ajánlatot és már 145 holdat kivevő, építkezésekre alkalmas külső területet a katonai kincstár átengedte cserébe a város tulajdonát képező gyakorlóterekért. A város tehát megkapja a vár külső területéből az ugynevezett Regimentsgarten nevű parkot, a Glacis nevű hosszú allét a Drávaparton, az Ambroziusz-parkot és a vár omladozó falai és csillagbástyái alatt elterülő sáncárkokat.

Az omlófélben levő várfalakat és bástyákat mindenütt lebontják, a sáncárkokat betöltik és az így nyert területen megkezdik a város nagyszabású építkezési és fejlesztési programjának végrehajtását. A várbástyák lerombolásánál kikerülő óriási mennyiségű építésgépként a város a meginduló építkezéseknél fogja értékesíteni. Az itt előkerülő rengeteg téglamilliókat képvisel.

A lerombolás munkáját a város vezetőszéke az oszjeki orosz menekült szakemberekre fogja bízni, mielőtt azonban megkezdik a közel egy éves, műemlékszámba vehető építmények lerombolását, a város fényképfővételeket készítet a régi erődítményekről és a fényképeket a városháza közgyűlési termében fogják elhelyezni.

ELTÉREK

Görög ultimátum Bulgáriának

Beográdból jelentik: A bolgár komitási bandák garázdálkodása állandó feszültségben tartja a Balkán békéjét. Görögország és az S. H. S. királyság területére való bolgár komitási betörések súlyosan veszélyeztetik a két ország békepolitikáját. Mindkét ország kormánya elkövetett mindent, hogy a folytonosan megismétlődő határcsúszásokat, amelyek polgári élet- és végyonbiztonságot veszélyeztetettek, békés úton intézze el. A legmesszebb türelemről adott az S. H. S. királyság kormánya bizonyítást, amikor a rendszeressé vált rablójáratokat úgy akarta megszüntetni, hogy felhívta a történetekre a bolgár kormány figyelmét. A többszöri jegyzékeknek nem volt hatásuk, mert a bolgár bandák tovább folytatták garázdálkodásukat. Végül az SHS. kormány ultimátumot intézett ebben az ügyben Bulgáriához.

Beográd munkatársunk jelentése szerint a bolgár bandák rablásai és fosztogatásai díktáltak Görögország területére is. A görög kormány Beogradban folytatott megbeszélések alapján most szintén ultimátummal fordult Bulgáriához.

— Albán politikus Pacicsnál és Nincicsnél. Beográdból jelentik: Aliza Riza albán politikus, aki a király esküvőjén az albán küldöttséget vezette, meglátogatta Pacics miniszterelnököt és Nincics külügyminisztert, akikkel politikai megbeszéléseket folytatott.

— Beograd kölcsöne. Beográdból jelentik: Egy angol pénzcsoport ajánlatot tett Beograd városának nyújtandó hitelre. A hitel összege 300 millió dinár lenne. A tárgyalások már megindultak. Az ügy későbbi stádiumában a minisztertanács elé kerül.

— Megrongálódott a budapesti távírvonal. A budapesti távíróvonal, amelyen a subotici postafőnökség a forgalmat lebonyolítja zivatarok következtében megrongálódott. A budapesti választási és sporteredményekről emiatt nem kaptunk semmi értesítést.

— A Republika elkobzása miatt interpellálni fognak. Beográdból jelentik: A köztársasági-párt képviselői elhatározták, hogy a Republika egyik lapszámanak elkobzása miatt interpellálni fognak a szkupstinában.

— A bunyevác-sokác-párt gyűlése. Mintegy ötszáz részvevő jelenlétében vasárnap tartotta meg a bunyevác-sokác-párt központi pártvezetőségi ülését. Az ülésen Vojnic-Tunicis István dr. elnököt, Szudrevics Ferenc dr., Vojnic-Tunicis István dr. és Rajics Bilázsa országgyűlési képviselő ismertették a politikai helyzetet. Az ülésen a magyar párt ügye, mint ahogy arról eredetileg szó volt, nem került szóba, miután a pártvezetőség véleménye szerint „a magyar párt még kialakulatlan és ott egyelőre zavaros a helyzet”.

— A lengyel kormányválság. Varsóból jelentik: A lengyel országgyűlés pártelnökeinek értekezlete tegnap folytatta a kormány lemondása által keletkezett helyzet vitáját. Az országgyűlés elnöke arra a kérdésre, van-e a pártok valamelyikének jelöltje a miniszterelnöki tisztségre, választ nem adott, mire az elnök Ponikovsky eddigi miniszterelnök jelölését javasolta. Az est folyamán a sejm elnöke megkezdte a pártok véleményét az alakítandó kormányról: a lengyel néppárt és a szociáldemokraták kivételével valamennyi párt a régi kormány megmaradása mellett nyilatkozott, a melynek az ellenzék 164 szavazatával szemben 256 szavazattal többsége volt.

— A nemzetközi Dunabizottság ülése. Pozsonyból jelentik, hogy a nemzetközi Duna-bizottság június hónapban Pozsonyban teljes ülést tart, amelyen Concescu román miniszter fog elnökölni. Június 15-én a bizottság tizenöt tagja érkezik Pozsonyba a már ott tartózkodó öt tagon felül. A tárgyalások július 1-én fejeződnek be.

— Eljegyzés. Szalay Ilonka és Laczkovics Sándor jegyesek Suboticián. (Minden külön értesítés helyett.)

— Anglia megkezdi amerikai kölcsöne törlesztését. Londonból jelentik: Az Amerikai Egyesült Államoknak mostantól kezdve Anglia rendszeresen törleszteni fogja háborus adósságát. A törlesztés összege évenként negyvenmillió sterlinget tesz ki.

— Az olasz-orosz kereskedelmi szerződés. Rómából jelentik: Az olasz-orosz kereskedelmi szerződés megjelent a hivatalos lapban. A sajtó szimpátiák hangon ír a szerződésről és pártállás nélkül helyesli, hogy a kormány megállapodást kötött Szovjet-Oroszországgal. A kereskedelmi érintkezés más vonatkozásokban is közelebbhozzák egymáshoz a két országot.

— A kemalisták újabb offenzívája. Párisból jelentik: A legtöbb hírek szerint a kemalista csapatok Kisázsiaiban, Eski-Seir irányában feltűnő hevesseggel új offenzívát kezdtek.

— Eljegyzés. Bicskey István eljegyezte Petantky Margitka urleányt. (Minden külön értesítés helyett.)

— Zagreb város kölcsöne. Zagreből jelentik: Egy angol bankcsoport hetekkel ezelőtt 600 millió korona kölcsönt ajánlott fel Zagreb városának. A tárgyalások olyan előrehaladt stádiumba jutottak, hogy Zagreb polgármestere a város egy másik megbízottjának kíséretében szombaton Londonba utazott, hogy a kölcsön ügyét perfektálja.

(x) Felhívás. Az asztalosmesterek szakszervelete felhívja az összes asztalosmestereket, hogy fontos értekezletre szerdán délután 5 órakor szíveskedjenek az írtasület helyiségében megjelenni. A vezetőség. 4011

— A görögök bombázták egy török kikötőt. Konstantinápolyi jelentés szerint a görög flotta bombázta Szamszum kikötőt. Az angorai kormány a moszkvai kormányhoz fordult a tengeri haderőt kért segítségül.

— **Az albán kormány leverte a felkelőket.** Skutariból jelentik: Az albán kormány a felkelőkkel való harcra elő a következő hivatalos jelentést adta ki: A kormány csapatai bevonultak Krasznicsba, Bajram Cur főhadiszállására. Prisztinai Hasszán bej és Musztafa Kroja, Dragubisz irányában elmenekültek a szándékkal, hogy vagy Bulgáriába menekülnek, vagy megadják magukat a jugoszláv hadseregnek; Bajram Cur és Iszszim Cur Salje irányában vonult vissza. A kormánycsapatok üldözik őket.

— **Rablóbandák árasztották el Bulgáriát.** Szófiából jelentik: Bulgáriában rendkívül elszaporodtak a rablók. Napirenden van nemcsak egyes embereknek, hanem egész falvaknak a kifosztása. A rablóbandák rendszeres hadművelet alakjában lépik meg a községeket és kirabolják. A hatóságok tehetetlenek garázdálósákkal szemben. A szobranje legközelebbi ülésén egy új törvényt fogadnak el, amely gyökeres uton akar végezni a gonoszokkal. Azokban a községekben, ahol rablások fordulnak elő, a törvény alapján kimondják a kivételes állapotot. Mindenkit rablónak tekintenek, aki öt napnál tovább távolmarad lakásától, anélkül, hogy alibijét igazolni tudná. Az ilyen ember törvényen kívül áll és bárki büntetlenül megölheti. Az elfogott rablók felett katonai törvényszék ítélkezik és tíz napon belül nyilvánosan kivégezteti őket.

— **Az orosz szovjetkormány és az csereakció.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes, a magyar kormány még mindig nem indította utnak az ötödik kommunista transzportot, amelybe Kéri Pál is be van osztva. A cserezállományt késleltetését a M. T. I. a következőkkel magyarázza: Az orosz szovjetkormány, a már kicserélt kommunista közbenjárására a rigai egyezmény keretét túllépő követeléseket támasztott a magyar kormányval szemben. Az orosz kormány azt követelte, hogy az oroszországi tiszok még néhány elítélt kommunistát vegyenek föl a transzportba. A magyar kormány megbizottja tekintetben tárgyal most a szovjet megbizottjával és ha az oroszok tovább is húzzák a csereakciót, a magyar kormány az igazságszolgáltatásnak szabad folyást fog engedni. A M. T. I. szerint arra is megíette a magyar kormány minden előkészületet, hogy a kivándorolt magyar kommunistákhoz zártatózóival szemben a kicserélésig ugyanazt a bánásmódot alkalmazzák, mint amilyenben az oroszországi tiszok részesülnek.

— **Német kölcson Ukrajnának.** Berlii jelentés szerint Szovjet-Ukrajna egy német bankcsoporttól százmillió márka hitelt kap és az engedélyesek ennek fejében az odesszi kormányzóságban 200 desiatin területet kapnak mezőgazdasági belterjes gazdálkodásra. Agazdálkodást már meg is kezdték.

— **A harapós lakóárs.** Kulundics Iván 40 éves IV-ik kőri Pašičeva-utcai lakós valami felett összeveszett lakótársával. A heves szóvita és veszekedés közben a lakóárs elharapta Kulundics hűvelőjét t. ből. A mentők részesítették első segélyben. Lakásán maradt ápolásban.

— **A budapesti rakétarobbanás.** Budapestről jelentik: A főkapitányság a rakétarobbanás ügyében, mely a postetakarékpénztár főpénztár helyiségében történt, határozottan megállapította, hogy a robbantás szervezett tulajdonja műve, amelynek a pánik ideje alatt sikerült 109.500 koronát elrabolni. A Budapesten és környékén elrendelt razzia nem járt eredménnyel. A rendőrség bízik, hogy ebben az ügyben feltétlenül sikeres lesz a nyomozás, mert az adott személyleírások alapján több olyan tolvajt gyanúsítanak a merénnyel kapcsolatban rablással, akik a rendőrség előtt nem ismeretlenek.

— **A moszkvai pör.** Berlii jelentés szerint Moszkvában megkezdődött a szociálforradalmárk pöre. Az Oroszországba utazott védők közül Vandervele, Liebknecht és Rosenfeld azzal a kéressel fordultak a forradalmi törvényszékhez, hogy függesse fel a tárgyalást és halassa el június tizedikéig, mert a külföldi védőknek nem volt elég idejük a pör anyagának áttanulmányozására.

— **Facta ünneplése az olasz szenátusban.** Rómából jelentik: A szenátus újra megkezdte működését. Facta miniszterelnököt az első ülésen kitörő lelkesedéssel fogadták. A miniszterelnök megindult szavakban mondott köszönetet azért a rokonszeny nyilvánításért, amelyet a kormány Genovában folytatott politikájának helyesléseként tekint.

— **D'Annunzio Budapestén.** Bécsből jelentik: D'Annunzio római hirdadások szerint Bécsen keresztül rövidesen Budapestre utazik. A politikus költő pesti utazásának politikai céljai vannak. Margutti fascista vezérnek nemrég lefolyt tárgyalását, amit Margutti az ébredő magyarok vezetőivel kezdett meg, D'Annunzio fogja folytatni. Az ébredő magyarok ünnepélyes fogadtatásban akarják részesíteni a fímei események scenárióját.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Osijekről jelentik: Tegnap délután a Zagreb felől Osijek felé haladó személyvonat Osijek szomszédságában, Susina-Gyurgyenovac állomás közelében kisklott. A kisklós következtében a személyvonat mozdonya kigugrott a sínekből és ugyanígy az utána csatolt podgyászokci valamint egy teherkoci. Emberéletben nem esett kár, sebesülés nem történt. A pálya több méter hosszúságban felszakadt és helyreállításán most számos munkás dolgozik. A kisklott vonatkozó Nasicé állomásról segélygépet küldtek, amely a vonatot négy órai késéssel hozta be Osijekre. A vizsgálat megindult.

— **Egy népszerű montenegrói politikus halála.** Beogradból jelentik: Cetinjében vasárnap elhunyt Vukotics belügyminiszteri felügyelő, aki egyike volt Montenegro legnépszerűbb embereinek. Mint politikus igen jelentős szerepet vitt Montenegrónak az SHS. királlyal való egyesítése érdekében.

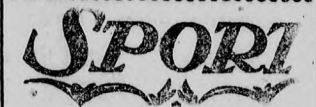
— **Az osztrák köztársaság elnöke Burgenlandban.** Bécsből jelentik: Heinisch köztársasági elnök Seipel kancellár és Frank helyettes kancellár kíséretében ma délután Burgenlandba utazott, ahol egy napig fog tartózkodni.

— **Olcósbbsági hullám — Londonban.** A boldog béke ideje legelsőnek az angol fővárosba tért vissza egynehány cikk békeárának képeben. A ruházati és élelmezési cikkek jelentékeny része ismét a békeáron kapható, amit az angol újságok érthető büszkeséggel hirdetnek. Érdekes, hogy a színházak és más szórakozóhelyek ma is borsos belépődíjakat szednek, de ez nem a drágaság, hanem a színházi díszletek luxusával van összefüggésben.

(*) **Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelő** nemí betegke részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroka-féle ház.

(x) **Fogtechnikai Laboratórium Subotica,** Paje Dobanovačkoulica 6. Telefon 7—03 készít fogorvosoknak és technikusoknak mindennemű fogtechnikai munkákat. Vidékieknek pontos és gyors kiszolgálás. Fogorvosok és fogtechnikusok kérjenek árjegyzéket. 3746

(*) **Dr. Herman Károly orvosi** németországi újáról visszatérő és rendeléseit újból megkezdte. Rendel d. e. 8—10-ig és d. u. 2—5-ig. Rudics-u. 2. Röntgen. 3747

Bácska—SzTC 8:0 (bajnoki). Biró: Bénis. A Bácska csatársorában Kovács játszott ezuttal a center posztján és mint az eredmény is mutatja, ez a változás a csapat gólképességét nagyban növelte, Kovács — aki egymaga öt gólt rugott — új posztján ideális játéktípust produkált: kitűnően irányította a támadásokat és a kapu előtt jóval biztosabb volt a gólhelyzetek kihasználásában mint Polyákovic. Kovács mellett a Bácskában még Slezak volt jó, akinek lefutásai mindig veszélyt jelentettek az SzTC kapura. Az SzTC csak tíz percig bírta az iramot, utána teljesen leért. A második félideben ugyiszólván a kapuhoz szegezte a Bácska-csatársor. Nagy-Kanás sok nehéz labdát mentett. A bíró körültekintően vezette a mérkőzést.

Sombori Sport—Subotici Sport 1:0. Bajnoki helyett barátságos mérkőzést játszott a két csapat. A nagy vihar miatt csupán az első félidet fejezték be. A vizes pályán egyik csapat sem mutatott kielégítő játékot. A sombori Sport egyetlen gólját a félide végén kornorból érte el.

Bíróvizsga. A zagrebi főszövetség kiküldöttjei szombaton este a Nardokavélház különtermében tartották meg a bíróvizsgát. A bizottság a következőket képesítette: Csillag, Kocsmár, Drenkovic, Orscics, Csajhagy, Malonics Miklós, Mázics, Horvátky Péter és Bénis. Reiss Antalt (Horgos), Szakállt és Szegedinácot gyakorlati bírákká képesítették azzal, hogy három hónapon belül új elméleti vizsgát kötelesek tenni. A jelentkezők közül néhányan nem sikerült a bíró-képességet megszerezni.

A subotici bírák testületének alakuló ülése. Mint értesülünk, a subotici alszövetségi bírák kedden este alakuló ülést tartanak, amelyen megválasztják a bíróttestület vezetőjét.

Belső harcok a Sandban. Subotica egyik legnagyobb egyesületében, a

Sandban, már hetek óta elkezdett belső harc folyik, amely legutóbb annyira kiélesedett, hogy az egyesületet válságba sodorta. A spliti tura körül indult meg ez a belső viszály. Az egyesület vezetője és a tagok egy része a túravál kapcsolatosan felvetődött anomáliákkal szemben a rendcsinálás eszközeihez akart folyamodni, amit az egyesület tagjainak másik része nem tartott helyesnek és célszerűnek. Az ellenfelek emiatt napról-napra jobban elmérgesedtek és a vasárnap megtartott közgyűlésen azok, akik a vezetés rendcsinálási akcióját elleneztek, új vezetőséget választottak. Mint értesülünk, a leszavazott közgyűlés kisebbség azzal a gondolattal foglalkozik, hogy kilép a Sandból és új egyesületet alakít.

Beograd: Vardar—Slavia 5:1 [2:0].

Országos boxbajnokság. Beogradban vasárnap rendezték meg az országos boxbajnokságot. A verseny győztese Schiffer (Zagreb) lett Koluga beogradí boxmesterrel szemben.

Ausztria—Svájc 7:1. A két ország válogatott csapata százezer ember előtt mérkőzött a Hohe-Warte-pályán. Svájc várakozásán alul győngén szerepelt. Az osztrák csapatban a csatársor volt nagyszerű formában.

Svájc—Magyarország. Csatörtékön, urnapján, Budapestén Svájc—Magyarország reprezentatív csapatai találkoznak. Svájc legjobb tizenegy játékosát küldi Budapestre.

Külföldi eredmények. Cettic—Berlii komb. 1:1. Cettic—Angol megszálló hadsereg csapata 5:0. Liverpool—Pro Vercelli 0:0. Burnley—Olasz komb. 3:1.

Öt új magyar ifjúsági rekord. A MAC szombati versenyén, amelyen a legjobb magyar ifjúsági atléták vettek részt, öt új rekorddal szaporodott az ifjúsági atlétika. A verseny részletes eredményei: Súlydobás: 1. Prisenđer György MTK 11,16 m. 2. Ghillányi MAC 10,73 m. 100 m: 1. Horkai Kaposvár 11,7 mp. 2. Steller MAC 12 mp. 500 m: 1. Jokuthy MAC 1 p. 12,2 mp. 2. Ruzicska MTK 1 p. 13,5 mp. 1000 m: 1. Bajczy MAC 2 p. 41 mp. (ifjúsági rekord). 2. Zoltányi MAC 2 p. 42,1 mp. 400 m. gát: 1. Grün MTK 1 p. 09,2 mp. (ifjúsági rekord). Helyből magasugrás: 1. Lenz MAC 1,39 m. (ifjúsági rekord). 2. Veres MAC 1,37 m. Diszkoszvetés: 1. Grün MTK 31,20 m. Gerelyvetés: 1. Strauch MAC 47,81 m. (ifjúsági rekord). 4-szer 400 m. staféta: 1. MTK 3 p. 38,4 mp. (ifjúsági rekord). 3000 m. handicap: 1. Kovács BKAC 9 p. 37 mp. (175 m. előny). 2. Szloboda MTE (előny nélkül) 9 p. 42,4 mp.

Az urnapi lövésny. Nagyban folynak az előkészületek a csütörtöki, urnapi lövésnyre, melyet a subotici Lovaregylet rendez a halasi-ut régi versenypályán. A pályán már teljesen készek a tribünök. A verseny napján külön versenyonatok fognak közeledni. A pálya a bajai vasutvonal mentén fekszik és pár percnyi utazással elérhető. Vasárnap már megkezdődött a versenye benevezett telvérek tréningje. Hétfőn kora reggel több versenyparipa végzett próbagaloppot. Előreláthatólag minden versenyben erős küzdelmek lesznek és érdekes futamokra van kilátás. Beogradból tegnap nyolc versenylő érkezett.

REGÉNY

Az ezerarcu ember

III. FEJEZET.

Egyelőre Falmouthban maradt, mert a Queen- elöljáróságban nem bűt.

Egyszer-egyszer meglátogatta Polly, kinek állapota szemlátomást javult. A remek klíma igen jól tett neki. Sőt már Péterre is tudott gondolni anélkül, hogy szemei könnyei telek volna meg.

Dodd sohasem jött anélkül, hogy Pollyt valami figyelmenben ne részesítette volna s ő elismerte, hogy Dodd valódi gentleman.

Mikor először tért vissza Falmouthba, éreztél, hogy a Queen- matróza visszatért a fogságból.

Ezzel nem vette igénybe a rendőrség segítségét, felvette matróruháját, lélt a legényei egy asztalhoz és egy füveg whiskyt fizetett neki.

És ekkor kiderült, hogy Voss Péter mint hajótöröttet felvette a Queen- és voltak elfogtak.

Dodd elegeit tudott. Most St. Malo- ban kellett nyomait felkutatni. Mert hogy Voss, aki a csempészésben ártatlan volt, még mindig a fogházban üljön, arra Dodd nem is gondolt.

Anélkül hogy Pollyt értesítette volna, ismét St. Malo- ba utazott és egyenesen a fogházigazgatóhoz ment.

Mivel szólhatott, — kérdezte az tulzott nyálással.

— Ol itt fogságban egy Penfold nevű hajós Falmouthból?

— Igen, hal bónuspra van elítélve csempészésért. Akar ön beszélni vele?

— Nem, — felelte, — nem ő érdekel, hanem a másik ember, akit ő Plymouthban a tengerből kihalasztott.

— Ahá, — kiáltott orvendezve az igazgató, — bizonyosan azt a tanulmányt olvasta, melyet orvos barátom róla írt!

Dodd szokott udvariasságával elvette a szaklapot s átfutotta az említett cikket.

— Igen érdekes eset, — mondta végre, — csak az a kár, hogy ez az ember már nincs itt.

— De itt van, — felelt a direktor diadallal, — Akorra látni?

Doddnak egy arcizma sem rándult meg, bár biztosan tudta, hogy az illető Voss Péter. De nem állott módjában bizonyítani, Pollyra nem számít-hatott, ő bizonyára felagadta volna a személyazonosságát.

— Természetesen, — felelt gondolkozva, — De szerencsén, ha ő engem nem látna, nem akarnám nyugtalanítani. Ő bizonytalán beteg s inkább szanatóriumba való lenne.

— Töjjen, — szól az igazgató, — van egy figyelő-lyuk az ajtaján. Különben nagyon jól érzí át magát és én hiszke vagyok, hogy ilyen érdekes esettel foglalkozhatom.

— Ön tehát csak tudományos okokból tartja őt itt? — érdeklődött Dodd, — lehetetlen át súlyosabbban büntetni, mint a matrót.

— Ő még egyáltalán nincs elítélve, — magyarázta az igazgató. — A törvényszék azt tartja, hogy súlyos bűnt követett el, azért szanatóriumba helyezték, hogy emlékezőtehetségét elvesztette. Szörnyű jogász butaság! Már rég el bocsájtották volna, ha ki tudott volna valami melegséget találni. Én magam nem hiszek semmiféle elbocsátásának érdekében, mert a tudományt nem szeretném egy ilyen érdekes tanulmányt megfosztani. Emberszerole-

tem is gátol ebben, mert mit kezd a világban egy ilyen szerencsétlen ember emlékezés nélkül. Én philantrop vagyok.

A 19-es cellához tértek. Az igazgató mutatta a figyelő nyílást Doddnak, aki hosszú ideig feszült figyelemmel vizsgálódott. Benn egy ember feküdt nyugodtan szenderegve. Ez csak Voss Péter lehetett, dacára a körzskálának, amit elfogatása óta növesztett. Most ki kell őt hozni a fogságból.

— Ez sokkal nehezebb volt, mint első pillanatra látszott. Dodd visszalépett. — Szóval, nem lehet tőle a nevé meg tudni? — suttogta az igazgatónak.

— Teljesen kitalástalan.

— És ha elbocsátását kérném?

— Mivel akarja a kérést indokolni? — szól az igazgató. — Talán tudja ön a nevét.

— Sejttem — felelt Dodd kitérően, — és remélem, hogy egy kísérlettel emlékezőtehetségem foglyot feltevé, ha én ebben segítkezik.

— Kétfelékli benne? — kérde az igazgató felvilágyozva. — Hiszen csak arra várok, hogy szerény vissza-nyerje emlékezőt. Milyen kísérletet tervez?

— Azon a napon, mikor ezt az embert kihalaszták, Plymouthban egy hajógyűlésnek én lettem a tárgya, mely, azt hiszem, az ő tulajdona. Én a tárgyat az ablakon bedobtam neki és ugyanakkor titokban megfigyeltem.

— Nagyszerű, — kiáltott fel az igazgató, igazi francia élénkséggel. — Ez pompás fogás. Ha elteszi a tárgyat, akkor visszaanyerje emlékezőt.

Ha ott hagyja, akkor a kísérlet nem sikerült. Önnél van a tárgya?

— Sajnos, nincs, — válaszolt Dodd, — de azonnal elutazom érte és elhozom.

Áthajózott Southamptonba és másnap reggel Brightonba érkezett. Polly a térenéféni állt, éppen Lohengrin- nászidulóját játszották.

— Meglátom, — sugta neki.

— Hol van ő? Hol van ő? — kiáltta magánkívól s Doddal a part felé vonzolta.

Dodd híven elbeszélte mindent neki.

— A hortomban, — sóhajtott, — mint csempész! Milyen szörnyű! Ki kell szabadítani!

— Az a szándékom, — mondta komolyan. — A tárcára van szükségem, abba helyezem el a szükséges szerszámokat. A tárcát az igazgató segítségével kezeihez jutatom. Mi azután a St. Maló kikötőben egy kis gőzösön lesbe állunk. Ő ki fog történi, én az ő figyelémét majd, ellerem. Ezek csekélységnek. Ő szerencsésen megszabadul s önhöz menekül a gőzörsre, akkor aztán a miénk! De szükséges, hogy én néhány magyarázó sort tegyen a tárcába. A gőzös a fogház közelben fog horgonyozni, nappal Amerika zászlaját tűzzük ki, éjtel két piros jelző lámpát.

Most kezdte Polly a dolgot érteni. Sietve vette elő a tárcát s egy papírlapra írta, amit Dodd dikált neki. Miután nevéit aláírta, Dodd megszöve-vette a lapot és a tárcát.

— És ha Péter a hajón lesz? — kérdezte Polly feszülten.

— Akkor majd megértejük vele a helyzetet, — szól Dodd diadalmasan, — azaz ha ez egyáltalában lehetséges. De remélem, hogy az én jelenléte befolyásolni fogja s a 25 milliót eladja.

— És ha mégis vonatkozik? — kiáltott Polly és felugrott.

— Akkor elhelyezzük egy szanatóriumban, ahol elég ideje lesz gondolkodni, — nyugtatta meg Dodd. — Tervemből láthatja, milyen komolyan veszem szerződésünket. Most megyek néhány rászpolyt és furót vásárolni, mikel e papírba csavarva a tárcába teszek.

— Da ha történik vele valami? Ha az őr rálé? — nyugtalankodott Polly.

— Az ő léte nekem mégér 25 milliót dollárt, — felelte Dodd. — Én az ő mellett fogok állni s ha léni akar, nem engedem.

Erre Polly, fölélegezve kezét nyugtatta.

A fogházigazgató kitérő örömmel fogadta Doddot s azonnal hívatta az orvost, hogy a kísérletnél ő is jelen legyen.

Esetfele az őrt kitartották, hogyan viselkedjék.

Dodd szorongatta a tárcát s nem adta ki kézből. Konnyiszerezrel hozzá lehetett férni a cella-ablakhoz.

— Ugy kell intézni a dolgot, hogy olyan színezete legyen, mintha barátí kék dobla volna be a tárcát. Ezért az éjszakát be kell várni.

— Pompás, pompás, — kiáltott az igazgató s boldogan dörzsölte kezét.

Ezen az estén Voss Péter csendesen állt szemlélve és unatkozott. Már régen nem volt olyan jókedvé. Kihuzta a falból a dugót és Smith Williamot szólította.

— Hej, öreg barát, hogy vagy? — Koszónom, — mormogta, — ma őjmel megszöktem.

— Sok szerencsét.

— Nem kell, — mondta Smith hideggyérel, — uj hold van s a Margaretta ismét a kikötőben áll. Holnap hajnalban indul Jerseybe. Már hetek óta figyelem.

— De az ő, — figyelmiztette Voss Péter.

— Az kap egyet az orrára, — felelte Smith határozottan. — Taknyos kölyök!

— Csak ne nagyott üss, — mondta Voss, ő szegény nem tehet róla, hogy betörtél.

— Légy nyugodt, — nevette Smith. — Gyilkos nem vagyok, ehhez hiányzik a tehetség, de boxolni igen jól tudok, Akarsz velem jönni?

Voss Péter gondolkodott. Utóbbi időben megjött a kedve a kitérőshez. A szökés terve is tetszett neki, de amit William Smith tudott, ő is tudta. Egy sötét, esős éjszakán még az őrt sem kell meglátni. Ráspolya jó volt s az ő ablakvasai sem voltak erősebbek a szomszédénál. Így hát szerencsés utat kívánt szomszédjának és a jobb felére fektüdt.

Valami gyöngé zöreire ébredt, komorosságot volt a cellában. Meglepetten keresgett a földön s végre összekötözött tárcára bukkant, — az ő tárcája, az érintésnél felismerte, — megriadt, mintha villámütés érte volna.

— Ez Dodd! Meglátált! S most bedobta a tárcát, hogy megállapítsa személyazonosságomat.

Voss Péter a lyukhoz ugrott, kívánta a dugót.

— William Smith, veled tartok.

— De akkor a legfőbb ideje, — felelte ez s hozzáfogott a fal bontásához.

E pillanatban megzörrennek kívülre a kulcsok.

— Az ő, — suttogta Voss Péter, bedugta a lyukat, a tárcát félredobta, ő maga pedig leteküdt az ágyra.

tudta Voss, hogy valami rendkívül történik. Az őr bevilágította a cellát, a tárcát a földön hagyta, mintha nem látta és Voss Péternek az arcába világozott, kinek egy arcizma sem mozdult, csak horkolt tovább.

A cella ajtaja újból bezárult.

Künn a folyosón állottak Dodd, az igazgató és az ideg orvos.

— Alszik, — jelentette az ő. — A tárcát ott feleltek, ahova esett.

— Akkor holnapig várunk keti, — mondta Dodd és visszalépett.

— Legjobb ha nem zavarjuk a foglyot. Az eset nagyon komplikált.

Az ideg orvos beleegyezően intett.

SAKK

Rovatvezető: Maróczy Géza
43. számú földvány.
Knotek L-161.

Sötét: Kd5 Gy: e6, g6 és h6 (4).

Világos: Kc8, Vg 3, Fb5 és c3; Hd4 (5).
Matt három lépésben.

43. számú játszma.
Játszották Amsterdamban.

Világos:	Sötét:
Euwe	Marchand
1. e2-e4	a7-c6
2. d2-d4	d7-d6
3. e4xd5	e6xd5
4. Ff1-d3	Hg8-f6
5. Hg1-e2	.....

Szokásosabb Hg1-f5, a szövegletést Mieses hozta dívatba.

5.	Ff8-d6
6. Fc1-g5	Hb8-c6
7. Hb1-c3	Hc6-b4
8. eláncol	c7-c6

Jobbnak tartjuk Hb4xd3-at, minthogy a szövegletésre világos He2-c1-et folytatná.

9. He2-g3	Hb4xd3
10. Vd1xd3	eláncol
11. f2-f4	

Világos húszlárval h5-re törekszik, egyelőre azonban a fenyegető Fd6xh2+ miatt ez nem történhetik, a szövegletés nem kielégítő, jobb volt Hc3-e2.

11.	h7-h6
12. Fg5-h4	Hf8-e8
13. Ba1-e1	Be8xg1
14. Bf1-e1	Fc8-d7

Támadja az f4- gyalogost.

15. Hg3-h5	
15.	g7-g5
16. Hh5xfg4	Vd8xh6
17. f4xg5	h6xg5
18. Be1-f1	Vf6-g7
19. Fh4-e1	Ba8-e8

Sötét hadállása sokkal előnyösebb.

20. Hc3-e2	Fd7-g4
21. He2-g3	Fd6-f4
22. c2-c3	Be8-e3
23. Vd9-c2	Vg7-h6

Sötét kitünően vezet a támadást s nem engedti szöhoz jutni ellenfelét.

24. Fe1-d2	.....
24. Fe1-d2	.....
25. Fd2xf3	.....

Világosnak alig van kielőgítő lépése, 24. Fe1-f2-re Be3-e2! 25. Vc2-h3, h7-h6, 26. Bf1-e1, Be2xf2! következnak. A szövegletés rohamosan veszt!

24.	Be8xg3
25.	.....
25.	g5xh4
26. Vc2-d2	.....

Nem menti Bf1xh4 sem Bg3xg2-t, miatt.

A hátya nem volt üthető.
26. ....
Hb3-e3
Világos feladta.

ISPÁNOVITS ruhákat a legszebben **FEST ÉS TISZTIT** Subotica, Sokolska u. 8.

Kávésok, vendéglők, kereskedők és háziasszonyok szives tudomására hozzuk, hogy a volt „Mária Terézia”

kenyérgyárat

átvettük és átalakítva, a legjobb erőkel ellátva az összes kementéket átrembe hoztuk, legfeljebb 4 órától háromszor fehér süteményt és 6 órától háromféle kenyert lehet kapni. Lisztet, csirétünk kenyeret, barbaest minden rafizelés nélkül. Kenyértűstést évválalunk reggel 6 órától este 6-ig, barbaest 12 órával előbb megrendelhető.

Árjegyzék: Fehér kenyér kg-ja K 17—, Pélbarna K 16—, Barba K 16—, Zsalamorzsza K 28— kg. Viszonteladástoknak legmagasabb engedmény. Vilányterre berendezett darálókon száraz süteményt kg, K 2— őrölünk. Szives pártfogási kér 3361

Jugoszlavenska Tvornica Hleba D. D. Subotica
Lang és Rittal művezetők.

Uj

mezőgazdasági gépek

gyári csomagolásban vagy szerelve palánkal raktárából azonnal szállíthatók: MAROKRAKÓ ARATÓGÉPEK, FÜKASZÁLÓK, SZÉNA-GYŰJTŐK, „UNICUM” MELICAR VETŐGÉPEK, EGY- és TÖBBVASU EKÉK, BORONÁK, DARÁLÓK stb. Ugyanitt megtekinthető néhány drb. kevesethasználni, szavatolt üzemi képes amerikai kéveköti aratógép. SZŐLŐGAZDÁKNAK különböző napyságu borsajtók és szőlőzuzók, Eladás nagyban és kicsinyben. Kívánatra részletes ajánlattal szivesen szolgálók, Bővebbet **Löbl Samu cég Novapalanka** (Bačka). Sürgőncim Löbl. Telefon 32. szám. 3367

EGÉSZSÉGÜGYI PÁNCZÉL-

BAJUSZKÖTŐ

A rövid bajusz többé nem divat. Térjünk vissza az ősi szép hosszú bajuszhoz. Az egészségügyi páncélbajuszkötőt egyetlen ember sem nélkülözheti. Ez az új találmány bajuszkötő cinezett rozsdamentes drótszövetből készül, felkapcsolható, szabályozható aczél-drótrugóval. Az egész S. H. S királyságban csak egyedül

Gonda László drogeriájában
Bács-Topolán kapható.

Viszonteladónak árkedvezmény. — Az egészségügyi Páncélbajuszkötő 1235/921. szám alatt szabadalmazva van.

Zsineg, zsák, kötél,
kender és len áruít

csak

BECK és TÁRSÁNÁL

szereze be: Trumbičeva ul.

Telef.: 412. Sürgőncim: Beckdrug.

SZÉKELY A.

férfiszabó üzletében
(Halpiac) készülnek a
legelegánsabb férfi és
gyermekruhák mérték
után a legolcsóbb áron.

Földbirtokosok figyelmébe!

MANILLA

valódi amerikai kéveköti zsineg,
valamint hazai gyártmányú igen jutányosan beszerezhető

Rein Izsó Sombor

zsák, ponyva és zsinegkereskedés. Weidinger palota.
Telefon 133. Kérjen mintázott árjegyzéket.

A jó szem a legfőbb kincs!

Ne rontsa a szemét, használjon Zeiss punktál szemüveget. Minden rendszert szemüveget mérték után készít

DEUTSCH

optikus Subotica Alexandrova-u. 5.

A vajdaság legrégibb optikus üzlete.

Mész

Ajánlom azonnali szállításra
saját égetésü

fával égetett
hőfehér meszemet franko bár-
mely állomásra.

Donauer Jenő

Stara Kaniža. — Telefon 8.

Eladó ház Horgoson

az állomáshoz közel a község legforgalmasabb utcájában melyben 50 év óta fennálló jömenetelű vegyeskereskedés van italméressel. Nagy kert. Érdeklődni lehet.

ÁDÁM JENŐNÉL, HORGOS

HALLÓ!

HALLÓ!

„TRI ŠEŠIRA“

árnyas nyári kethelyisége megnyílt. Egész nap és egész éjjel hideg apatni Weiffert-féle barna- és világos sör. A nap bármely szakában friss csapvíz és razanica. Kitéző házi konyha. Abonnensek június hó 1-től kezdve kedvezményes áron elfogadjatnak. —

NŐI ZENEKAR.

Tegyen próbátogatóst és izelje meg hideg fröccseinket és kitéző friss csapvízcsánkát.

WEITZENFELD és TSA

SUBOTICA 000000 TELEFON 190.

Iroda: Városi bérpalota. Kötelgyár: Sental-put. Alapítva 1902. 00000 Táviralcím: Ken deripar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokrócokat, tűzoltó és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toll, komió és szalmaszakókat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindenemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek. 712

Ha szép és jó
könyveket
akar olvasni,
ugy ne feledje el meg-
nézni a raktáron levő,
most érkezett nagy-
választéku újdonságokat
A. Mamuzsics
könyv és papirkereskedő
Subotica, Városi-székház

Eladó 30 év óta fenn-
álló nagyforgalmu **vegyeskereskedés**
leltárral, engedélyekkel, valamint három-
szobás urilakással együtt. Az átvételhez
50.000 dinár szükséges. Érdeklődni lehet
özü. **Répics Istvánné** Sombor, Szivaci-ut 15.

HALLÓI HALLÓI

ÚJ MŰSOR

ASALOME BARBAN

Folgo hó 12-től ártézi vízből készült

MŰJÉG

táblánként 10 K-ért kapható telepünkön

HARTMANN & CONEN.

KABÁTKÖTŐ SEGÉDNŐ

felvétetik BECK JENŐ költő szövő gyárában

Sabotica, Pašičeva ul. 10. sz. (Gőzfürdő mellett).

JEGYGYÜRÜKET

A LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT

ADÁM IMRE ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZNÉL

Rudičeva ulica, Šugar ház. 3700

Zsák!

Ponyva!

Zsineg!

SCHIFF ABRAHÁM

zsák, ponyva- és zsineg nagykereskedő és költésznai intézet

NOVISAD, FUTAKI-UTCA 26.

Telefon. 403. Fiókák: Beograd—Bécs—Budapest.

Itj és használt italok minden mértékben. Szalmazsákok nagyban. Len- és kenderzsákok. — Új és használt vízmentes ponyvák, vajon, koca- és csiplogépek, Ponyvaszövetek, lina-hesslanok, Kender- és lenfonalak, Kenderzsinegek, minden vastagságban, Cernak, Kova- és szőlőzőrlők, Malom- és kárpitos hevederek, Lópókros- és társak, Vízmentes munkásszítványok és löpényegyek, Hálok- és halasztó cikkek, Kötőárak minden minőségben, Papírszinegek, Kártya árajáratat. 7034

Modellkalapok

szalmából, krepgeorgetből és batistból

leszállított áron

kaphatók

Heiduska Mariska

nőikalap üzletében Sabotica.

Összes divatruának felvételnek.

ZAGREBAČKI ZBOR!

Ne felejtse el meglátogatni

J. OMERZO I DRUG

nagy raktárát baturszivekben, plüssökben, moquettekben, matrac és redőny-gradlikban, útiriga, vízszórókban, ontarrugókban, juttvárszaktban, fevasznakban, szögekben és különféle kárpitoskellékekben.

Legolcsóbb árak!

ZAGREB, Petrinjska ul. 3. (az udvarban.)

Telefon szám 21-83.

Apróhirdetések

Előzetesen nem adunk hirdetésit Nyilvános felhívásokat. Apróhirdetés egy sor 2 K. vastagságú és 6 soros 1 címsorban máskül. Legkisebb apróhirdetés 100 K.

Apróhirdetéseket felvevő: Subotican a kiadóhivatal, Aleksandra-utca, Lejbach-ház és Schlangor hírlap-üzlet a városi park mellett. Vidéku valamennyi szociális köz. - Közlöketésdíj: havonta 30 din., negyedévre 90 K.

FOGLALKOZÁS

Három asztalossegéd épületmunkára azonnali belépésre kerestetik. Utiköltéség megterítetik. Josef Heizmann Srpski-Millitc. 4004

Kifutófu vagy leány könnyű munkára azonnala felvétetik Schlangor hírlap-üzletében. 4009

Kezimentázó segéd azonnali belépésre felvétetik Radica Perenc kézfestőnél Kula. 3943

VÉTEL-ELADÁS

Zongora rövid, kereszt- hurok, fekete, "Singl"-féle eladó. Pajo Kujandzic-utca 4. szám. 3932

Szivattyu vízfelhajtásra (szivonyomó) hozzávaló villanymotorral eladó. — Ulrich Testvérek vaske-restedésében Sabotica. 3956

Hofherr Schrantz 1919-ben készült 10 HP eredeti gyári magánjáró lokomobil hozza új Hofherr cséplő-szekrény eladó Acs Ferencnél Topola (Bačka) 3951

Zongora rövid kereszt- hurok olcsón eladó Krausz Karadžičeva-utca 10. (Bárányköz). 3949

Új „Astra” eredeti gyári kétfélegéprenszerű szantó-készlet eladó. Rakk Elek gépész Topola (Bačka) 3950

Ideli vágású kőrifarókák hognárokak egy hajóra-komatóy cca 300—350 m³ 3—10 m hosszú, 18—28 cm vastag a Szava mellel el- adó. Megkeresések Fürst Leó fakereskedéshez Novi vrbas intézendők. 3929

Zöldpor gyümölcsfák, hernyók elleni permete- zésre kapható, Decay gyogy- szertárban a kiskápo na mellett. 2605

Tyukszemalzsam a leggyökeresebben kiirt minden hőrkeményedést és tyukszemet. Kapható illés gyogytárban főposta át- ellenében. Ára 5 dinár.

Violetta Crème

az arcot bővő udvő teszi, rájáfoltat elavított. Kapható kizárólag

Lackner Drogeriában

Subotica, Aleksandra ulica. — A Hotel Nationalnál szemben

KÜLÖNFÉLE

Elcseserlénem a főfőchez közel levő egyszobás, kony- has lakószobát, kétszobás lakásért. Cim a kiadóban.

MŰLÁBAK, MŰKEZEK, EGYEMESTARTÓK SCHÖNBRUNNÁL.

SUBOTICA

Pašičeva ul. 5. Telefon 375.

Kereskedők, iparosok üzleti könyvelését, levele- zését mindenemmi gépirás munkát horvát, magyar, né- metül vállal bankhivatal- nok, Cim a kiadóban. 3742

GUMMI BÉLYEGZŐT

ciril, horvát vagy bár- mely más nyelviűt leg- szebbkivitelben és leg- gyorsabban gyári áron

KÉSZIT DEUTSCHE I.

optikus Sabotica, Reg. Aleksandra-utca 22. sz. Telefon 316. szám. 695

Ót lánc kaszáló a város közelében első és második kaszálásra kiadó. Széna- telep, Telefon 182. 4006

Turki-Kanjiža-Obilicevön

eladó ház

fűszerkereskedés, rövid- gyűval, italmérési és tra- fik engedélyvel, 4 szoba- val, konyhával, spajz, is- tálló nagy udvarral és kerttel 300 m² méter tel- kel olcsón eladó. Tuda- kozódni Marjanovits Ödön Sabotica, Poštanska ulica 9 szám. 3900

Kéz, láb és hónaljizzadás ellen legbiztosabb szer a Reform kenőcs. Kapható illés gyogytárban főposta atellenében.

Prata

HALAL A DRAGASAGRA

A dinár javulása folytán 10—25%-kal olcsóbb árak!

Gyermekcipők	— — —	ezelőtt 89 most 69 Dinár
Női fehérpópák	— — —	ezelőtt 89 most 69 Dinár
Női bőrcipők	— — —	ezelőtt 119 most 99 Dinár
Női bőrcipők	— — —	ezelőtt 199 most 149 Dinár
Férfi bőrcipők	— — —	ezelőtt 229 most 199 Dinár

Nagy választék gyermek és férfi szandálokban.

SUBOTICÁN A VÁROSI KÁVÉHÁZ MELLETT.

„Nea” Crem

a legjobb arcápoló szer

KORONA- GYÓGYSZERTÁR

SUBOTICA, VÁROSHÁZA. 503

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

minden mennyiségben

Bácsmegyei Napló kiadóhivatala.

Szemüveget leggyorsabban legpontosabban legolcsóbban készit,

fényképezőgép orvosi műszereket

javit, barátság, olfét, élelhet élesit

Tenner optikus

Sabotica Felszandra ul. 11. Fényképezési cikkek nagy választékban!